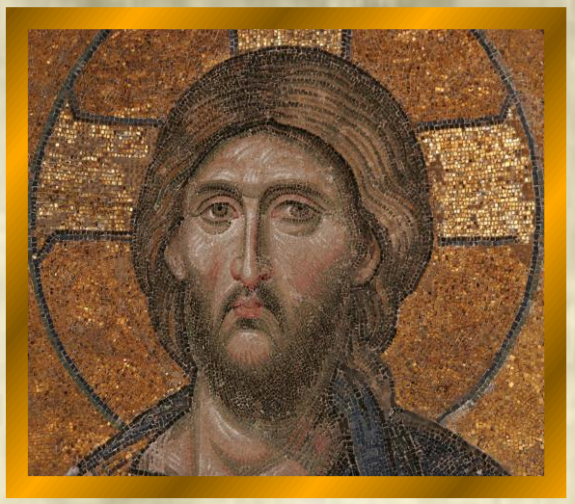

Hagya Sofya

Sfânta Sofia - Aya Sofya

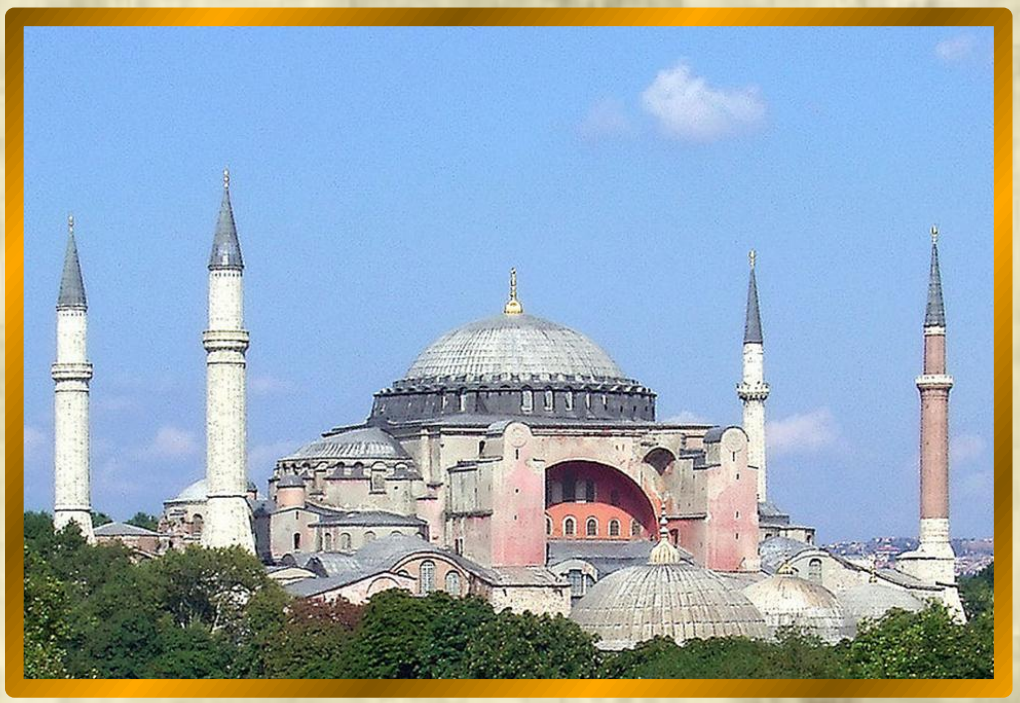

Sfânta Sofia (din greacă *Αγια Σοφια*, Aghia Sophia, "Sfânta Înțelepciune") a fost catedrala Patriarhiei de Constantinopol, apoi moschee, astăzi muzeu în Istanbul, Turcia.

Prima biserică (basilica) de pe acest loc a fost construită de Constantin cel Mare, în 325 dar a ars într-un incendiu în anul 404. Reconstruită de Theodosiu al II-lea în 415, biserica a fost din nou arsă, în timpul Răscoalei Nika din 532. Clădirea și-a primit forma finală în 537 sub împăratul Iustinian I. Era foarte importantă pentru Ortodoxismul timpuriu și pentru Imperiul Bizantin, fiind primul exemplu de arhitectură bizantină. Interiorul său decorat cu mozaice, coloanele de marmură și acoperișul sunt de o mare importanță artistică. Templul însuși era atât de bine decorat artistic încât se crede că Iustinian ar fi zis *Νενίκηκά σε Σολομών* (*Solomon, te-am depășit!*). Sfânta Sofia este de fapt o basilică cu cupolă; planul bazei fiind tot cel basilical.

Pe dinafară are aspectul unui dreptunghi (aproape patrat de 77 x 71,70m). În față are un atrium, un exonartex și un nartex de mici proporții față de restul clădirii. Interiorul e împărțit într-o navă centrală, mai mare, și alte două laterale mai mici, peste care se ridică galeriile în două etaje. Atenția e atrasă de marea cupolă centrală de deasupra navei centrale, încadrată de două semi cupole, și șase cupole mai mici. Cupola centrală e o adevărată minune arhitectonică, atât prin mărimea ei (diametrul de 31 m), cât și înălțimea la care e ridicată (54m), datorită căreia pare suspendată în văzduh, luminată de cele 40 ferestre de la baza ei. Catedrala era o construcție remarcabilă, domul este unul dintre cele mai mari, cu doar câțiva centimetri mai mic decât domul Pantheonului.

Se spune că slujbele ținute în Sfânta Sofia erau atât de grandioase încât participarea la una din aceste slujbe a determinat delegația cneazului Vladimir I să opteze pentru creștinarea rușilor de către Patriarhia de Constantinopol.

Ultima ceremonie creștină a fost ținută la data de 29 august 1453. În prezent oficialități ale Patriarhiei Ecumenice și ale Sfântului Scaun întreprind demersuri pentru restituirea Sfintei Sofia către Biserica Ortodoxă.

Sultanul Mahomed, cuceritorul Constantinopolului a dat ordin ca Sfânta Sofia să fie transformată în moschee. Legenda spune că pe unul din pereții albi s-a păstrat amprenta palmei pline de sânge a sultanului.

PLANCHE

الله

PLANCHE I